

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/38/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714211462
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6714211462.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a sudcov JUDr. Petra Priehodu, JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci navrhovateľa: P. C., rod. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Q. XXX/X, XXX XX F., občan SR, zastúpený JUDr. Martinou Mészáros Bariakovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Bystrický rad 453/77, 960 01 Zvolen, proti odporcovi: Q. C., rod. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Q. XXX, XXX XX Q., občan SR, zastúpený JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 695, 031 01 Liptovský Mikuláš, o zvýšenie výživného, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 10. 10 2014 č. k. 11C/122/2014 - 95, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o určení zvýšenej vyživovacej povinnosti, zameškanom výživnom a o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa zvýšeným výživným zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 120,- Eur mesačne, počnúc dňom 07. 08. 2014, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, zameškané výživné za obdobie od 07. 08. 2014 do 30. 09. 2014 vo výške 36,13 Eur uložil odporcovi zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení prvostupňový súd poukázal na to, že výška výživného bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 17C/239/2009 - 53 zo dňa 15. 12. 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/84/2010 - 76 zo dňa 18. 05. 2010, kedy mal navrhovateľ XX rokov a bol žiakom H. ročníka Základnej školy vo N.. V súčasnosti je študentom Q. ročníka E. Y. v H.. Zároveň aktívne športuje, hrá C. za P. H.. Od poslednej úpravy výživného došlo na strane navrhovateľa k podstatnej zmene pomerov z týchto dôvodov (zvýšenie nákladov za ubytovanie, cestovanie, nákladov súvisiacich so športovou činnosťou). Ďalej súd vychádzal z priemerného mesačného čistého príjmu odporcu 1.000,26 Eur za obdobie od 01. 09. 2013 do 31. 08. 2014. Na základe právoplatného rozsudku platí otec výživné na 3 deti - P., P. a P. v celkovej výške 300,- Eur mesačne. Matka navrhovateľa dosahuje priemerný mesačný čistý príjem 377,47 Eur. V prípade otca došlo od posledného určenia výšky výživného k zvýšeniu príjmu o viac ako 200,- Eur mesačne, v prípade matky o necelých 100,- Eur mesačne. Vzhľadom na zistené skutočnosti dospel súd k záveru, že požadovaná výška 170,- Eur mesačne nie je dôvodná, podľa názoru súdu bolo primerané zvýšenie výživného na 120,- Eur mesačne. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca zastúpený splnomocnenou advokátkou. Ako odvolacie dôvody uviedol ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/ O. s. p.

Tvrdí, že v súčasnej dobe dosahuje priemerný mesačný príjem 994,68 Eur, k tomuto mesačne dostáva príspevok na udržiavanie odevov vo výške 5,58 Eur, ktorý podľa jeho názoru nemal byť započítaný do priemerného mesačného príjmu. Príjem odporcu je teda nižší, ako bol v čase rozhodovania Krajského súdu v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 13Co/87/2010 - 76 zo dňa 18. 05. 2014. Nesprávne je preto tvrdenie prvostupňového súdu v odôvodnení, že pri určovaní pôvodnej vyživovacej povinnosti súd vychádzal z čistého mesačného príjmu odporcu (otca) vo výške 792,97 Eur. Táto skutočnosť je teda nesprávna a mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Z tejto sumy vychádzal Okresný súd Zvolen, keď mu určil vyživovaciu povinnosť na P. v sume 100,- Eur, P. 90,- a P. 70,- Eur. Odvolací súd po zohľadnení vtedajšieho príjmu 792,97 Eur a príspevku na bývanie vo výške 228,- Eur zmenil rozsudok prvostupňového súdu tak, že určil otcovi povinnosť platiť výživné vo výške 120,- Eur na P., 100,- Eur na P. a 80,- Eur na P.. S poukazom na uvedené skutočnosti je teda zrejmé, že na strane odporcu došlo k zníženiu príjmu, teda došlo k podstatnej zmene pomerov na jeho strane. K zníženiu príjmu došlo z dôvodu, že príspevok na bývanie sa stal súčasťou príjmu a tento je aj predmetom zdanenia (išlo o zákonnú zmenu od septembra 2011). Odporca teda považuje za preukázanú skutočnosť, že na jeho strane došlo k zníženiu príjmu, okrem iného ďalšími rozsudkami súdov, ktoré rozhodovali o vyživovacej povinnosti odporcu (okrem už uvedeného rozhodnutia - rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 25. 02. 2014 č. k. 12P/4/2011 - 408, kde bolo konštatované, že na strane otca došlo k podstatnej zmene pomerov, keď došlo k zníženiu jeho príjmu oproti času vyhlásenia posledného rozhodnutia o vyživovacej povinnosti, rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 28. 11. 2011 č. k. 6C/142/2011 - 41, keď súd návrh P. C. na zvýšenie výživného zamietol dôvodiac, že u odporcu reálne došlo k zníženiu mesačného zárobku v porovnaní s obdobím, ktoré súd bral do úvahy v predchádzajúcom konaní - rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15. 05. 2012 č. k. 13Co/70/2012 - 70). V zmysle uvedeného je teda jednoznačne preukázané, že na strane odporcu došlo k zníženiu príjmu a nie k zvýšeniu, ako to uvádza prvostupňový súd. Nestotožňuje sa preto s tvrdením súdu, že boli splnené podmienky pre zvýšenie výživného na navrhovateľa. V súvislosti so zmenou pomerov na strane navrhovateľa uvádza, že skutočnosti uvádzané navrhovateľom boli prednášané aj jeho matkou v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 12P/4/2011, kde bol návrh matky na zvýšenie výživného na navrhovateľa zamietnutý. Od tohto rozhodnutia nedošlo na strane navrhovateľa k žiadnej podstatnej zmene pomerov, ktorá by mala za následok zmenu rozhodnutia a s touto skutočnosťou sa prvostupňový súd vôbec nevysporiadal. Preukázané pritom bolo, že došlo k zvýšeniu príjmu matky navrhovateľa.

Odporca poukazuje na to, že nie je v jeho schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch platiť zvýšené výživné na navrhovateľa tak, ako ho určil súd. Nebol preto dôvod ani rozhodovať o zameškanom výživnom. Nesprávne súd rozhodol aj o trovách konania, pričom svoje rozhodnutie prvostupňový súd ani dostatočne neodôvodnil. Odporca mal vo veci väčší úspech, a preto mu mali byť trovy konania priznané. Domáha sa zmeny rozhodnutia tak, že návrh navrhovateľa bude v celom rozsahu zamietnutý a odporcovi bude priznaná náhrada trov prvostupňového aj odvolacieho konania vyčíslených spolu vo výške 770,22 Eur.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhuje potvrdiť rozsudok okresného súdu aj s poukazom na to, že k zvýšeniu výživného nedošlo už takmer 5 rokov. K odvolacím námietkam odporcu uviedol, že aj v prípade, že došlo k poklesu príjmu odporcu, tento je nepatrný a nedošlo k podstatnej zmene pomerov na jeho strane. Pokiaľ aj došlo k poklesu príjmu odporcu, od posledného rozhodnutia súdu o jeho vyživovacej povinnosti mu odpadli niektoré výdavky, konkrétne cestovné z D. P. do P., keď odporca v súčasnosti býva v blízkosti jeho pracoviska vo Q.. Tiež mu odpadli výdavky na cestovanie z Q. do F. vzhľadom na rozhodnutie súdu, ktorým bol odporcovi zakázaný styk s navrhovateľom a jeho mladším bratom. Na strane navrhovateľa pritom došlo k podstatnej zmene pomerov, čo bolo nepochybne preukázané. Pokiaľ ide o napadnutý výrok o náhrade trov konania, navrhovateľ uviedol, že v konaní o určení alebo zvýšení vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu ide o nesporové konanie, v ktorom nemožno hodnotiť pomer úspechu či neúspechu niektorého z účastníkov konania, teda nemožno pri rozhodovaní vychádzať z tzv. zásady zodpovednosti za výsledok. Za správny považuje výrok súdu, ktorý rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, mal však byť odôvodnený ustanovením § 150 ods. 1 O. s. p., pretože sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nie je možné náhradu trov konania priznať aj s ohľadom na skutočnosť, že navrhovateľ je stále nezaopatreným dieťaťom, ktorý sa sústavne pripravuje na budúce povolanie a nie je zárobkovo činný.

Krajský súd preskúmal vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O. s. p. Napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

V zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Je tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odseku 2 až 7 § 213 O. s. p.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým zvýšil výživné v prospech navrhovateľa zo sumy 100,- Eur na sumu 120,- Eur mesačne, je správne, keď správne konštatoval, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľa.

V konaní je nesporná skutočnosť, že navrhovateľ napriek tomu, že je plnoletý, sa v súčasnosti štúdiom pripravuje na svoje budúce povolanie a v zmysle Zákona o rodine a konštantnej judikatúry nie je schopný sám sa živiť (§ 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine). Rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má zároveň právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine).

Rovnako je nesporná skutočnosť, že výživné na navrhovateľa bolo určené súdom v rozhodnutí, ktorým súd rozviedol rodičov navrhovateľa, v tom čase maloleté deti P., P. a P. zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil vyživovaciu povinnosť, v prípade P. išlo o sumu 100,- Eur mesačne.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Pokiaľ ide o zmenu pomerov, táto môže nastať buď na strane oprávneného na výživné, alebo na strane povinného plniť vyživovaciu povinnosť, prípadne môže dôjsť k zmene pomerov súčasne na oboch stranách. Ako vyplýva z obsahu spisu, v tomto prípade možno konštatovať zmenu pomerov na strane navrhovateľa, a to vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od poslednej úpravy výživného. V čase pôvodnej úpravy bol navrhovateľ žiakom základnej školy, v súčasnosti ide o študenta strednej školy v P. ročníku. Vzhľadom na uplynulú dobu (takmer 5 rokov) je nepochybné, že v prípade navrhovateľa sa zmenili jeho potreby, keďže má preukázateľne vyššie náklady.

Odvolací súd musí súhlasiť s tým, že prvostupňový súd nesprávne uviedol v napadnutom rozsudku, že došlo k zmene pomerov na strane odporcu tak, že sa mu zvýšil príjem. Pravdou je, že od poslednej úpravy došlo na strane odporcu k zníženiu príjmu zo sumy 1.020,97 Eur na sumu 1.000,26 Eur, čo ale pri takomto príjme nemožno považovať za podstatnú zmenu pomerov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd pri určovaní výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

V zmysle relevantnej právnej úpravy, keď z vykonaného dokazovania je nesporné, že v prípade navrhovateľa došlo k výraznej zmene od posledného určenia výživného, v prípade povinného odporcu síce došlo k zmene miernym znížením príjmu, je nepochybné, že za takéhoto stavu bol dôvod na záver, ku ktorému dospel prvostupňový súd, že návrh na zvýšenie výživného vzhľadom na závažnú zmenu pomerov na strane navrhovateľa existuje. Pokiaľ prvostupňový súd zvýšil výživné o 20,- Eur, ktorú čiastku považoval za primeranú oproti navrhovanej sume 70,- Eur z dôvodov uvedených v prvostupňovom rozsudku, odvolací súd považuje takto zvýšené výživné za primerané a zodpovedajúce existujúcemu skutkovému stavu (aj napriek nesprávne a nedôvodne konštatovanému zvýšeniu príjmu odporcu). Odvolací súd má za to, že uvedená chyba nemá za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nie je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia, pretože bez akýchkoľvek pochybností je zistiteľné a overiteľné, aký mal odporca príjem v čase ostatného určenia výživného a aký príjem má v súčasnosti. Súd mal tiež dostatočný podklad pre posúdenie odôvodnených potrieb navrhovateľa a možností, schopností a majetkových pomerov odporcu. Odvolací súd preto považuje rozhodnutie, ktorým prvostupňový súd zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcu o sumu 20,- Eur mesačne, za správne a preto ho s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Rovnako odvolací súd považuje za správny výrok prvostupňového súdu, ktorým rozhodol o náhrade trov konania s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O. s. p., rozhodnutie prvostupňového súdu plne zodpovedá ustanoveniu § 142 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo, čo zodpovedá aj danej veci. Len na okraj odvolací súd dodáva, že v prípade výživného na plnoleté dieťa ide o sporové konanie, pretože ide o konanie návrhové. Nie je preto správny názor navrhovateľa, podľa ktorého v prípade výživného medzi plnoletým dieťaťom a rodičom ide o konanie nesporové.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že úspešnému navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože náhradu trov nepožadoval. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.